

عنوان مقاله:

انگاره ناکارآمدی آیات الاحکام غیرعبادی در بوته نقد

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش نامه معارف قرآنی، دوره 10، شماره 39 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

سید عبدالرسول حسینی زاده - دانشیار دانشگاه علوم و معارف قرآن- قم

رحیم حاصلی - دانشگاه علوم و معارف قرآن

فاطمه فیروزی - دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم

خلاصه مقاله:

کارآمدی یا ناکارآمدی احکام غیرعبادی قرآن از مسائل مهمی است که- در عصر حاضر- از زوایای گوناگون مورد کنکاش و مذاقه قرار گرفته است. نظریه نسخ عقلی، یکی از این نظریات است که با باور به ناکارآمدی احکام مزبور در عصر حاضر، جاودانگی قرآن را نشانه می رود و به جایگزینی این احکام بوسیله احکام برگرفته از عقل قطعی یا ظنی یا سیره عقلاء حکم می دهد. تقسیم بندی های دوگانه احکام- به عنوان یکی از مبانی نظریه مزبور- در پی اثبات انگاره ناکارآمدی آیات الاحکام است. از این رو، در جستار پیش رو با روشی توصیفی- تحلیلی اعتبارسنجی شده است، نتیجه آنکه این تقسیم بندی ها با اشکالات مهمی مواجه است که مهم ترین آنها را می-توان در عناوین عدم اتقان، ابهام تعریفی، ابهام تحدیدی و وجود تناقضات کمی و کیفی در اصل و فروع فرضیه مزبور عنوان کرد؛ اشکالاتی که مخالفت ادله درون متنی فراوان را نیز باید به آن بیافزاییم تا بی اعتباری نظریه مزبور آشکارتر شود. بسیاری از احکام غیرعبادی قرآنی مزیت هایی نسبت به قوانین مشابه دارند که کارآمدی و منسوخ نشدن آن را نشان می دهد و برخی از آنها نیز در حوزه نسخ تمهیدی قرار دارد و اساسا مسئله کارآمدی یا ناکارآمدی- که با جاودانگی ارتباط دارد- درباره آن مطرح نیست.

کلمات کلیدی:

آیات الاحکام، احکام غیرعبادی، نسخ عقلی، استمرار نسخ، عقل و بنای عقلاء

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1016095>

